

ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ ЗДО

Марчій-Дмитраш Тамара Михайлівна
кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Актуальність дослідження засобів активізації вивчення іноземної мови в сучасних ЗДО пов'язана з необхідністю формування пізнавального інтересу до іншомовної діяльності дітей дошкільного віку, розвитком їх інтелекту, пам'яті, мислення, творчих здібностей, а також з необхідністю поступового формування готовності у дошкільників до використання іноземної мови як засобу комунікації, що в сучасних умовах демократизації та євроінтеграції набуває вагомого значення. Окрім того, дошкільний вік є найбільш сенситивним періодом для вивчення іноземної мови, а раннє навчання мови передбачає швидшу адаптацію дітей до умов початкової школи.

Метою статті є охарактеризувати основні засоби активізації вивчення іноземної мови в сучасних ЗДО України.

Проблеми активізації вивчення іноземної мови дітьми дошкільного віку стали предметом дослідження таких науковців як О. Глухарєвої, яка обґрунтувала необхідність використання наочності для навчання дошкільників іноземної мови, О. Матецька вказувала на важливість використання мовної гри, З. Нікітенко визначила місце підручника у цьому процесі. Разом з тим, активізацію вивчення іноземної мови на заняттях в сучасних ЗДО ще не достатньо досліджено.

Засобами навчання іноземної мови ми розуміли комплекс навчальних матеріалів і знарядь, які допомагають педагогу організувати ефективну роботу, а учням – ефективно оволодіти іноземною мовою [2, с. 58].

Нижче подано аналіз основних засобів активізації вивчення іноземної мови в ЗДО. Так, за призначенням в освітньому процесі розрізняють основні і допоміжні засоби, за адресатом – для вчителя і учнів, за каналом зв'язку – слухові, зорові, слухово-зорові, за використанням техніки – технічні і нетехнічні [3, с. 21].

З метою успішності і активізації вивчення іноземної мови в ЗДО вчитель і вихованці мають бути забезпечені відповідними засобами, які укладено в навчально-методичний комплекс (НМК) для кожного з учасників і є основними. До НМК для вчителя входять Державний стандарт з освітньої галузі «Іноземна мова», програма, затверджена МОН України, книга для вчителя з розробкою занять, ТЗН (аудіо-, відео, набір слайдів, діафільми, компакт-диски тощо, магнітофони, картки тощо). НМК для учня складається з книги (підручника), роздаткового матеріалу, аудіо-, відеокасет, комп'ютерних програм тощо. Ті з них, які не входять в НМК є допоміжними (серії картинок, таблиці, схеми, фото, ТЗН та інші) [3, с. 21-22].

Значне місце у навчанні дошкільників іноземної мови посідає використання пісень, віршиків, лічилок та інших малих літературних форм. Діти емоційніше сприймають римований текст, легше й міцніше запам'ятовують його. Щоб уникнути механічного запам'ятовування й відтворення віршів без усвідомлення їхнього змісту, важливо закріплювати потрібні для активізації лексичного запасу слова та зразки мовлення поза віршовано-пісенним контекстом у спеціально дібраних мовних вправах та іграх. Під час розучування малих віршованих і пісенних форм також доцільно опиратися на наочність [1]. Педагоги мають право на вияв творчості у виборі навчальних програм, на варіативний розподіл навчального матеріалу та використання різних форм, методів і прийомів, засобів навчання іноземної мови в ЗДО.

Ефективність використання конкретного засобу в освітньому процесі з дітьми дошкільного віку залежить від педагога, його організаторських умінь, здатності забезпечити активність і результативність вивчення іноземної мови на основі співпраці. Для підвищення ефективності слід поєднувати різні засоби навчання. Основними критеріями їхнього вибору є зміст навчального матеріалу, етап вивчення іноземної мови, рівень володіння дітьми нею, комунікативні здібності педагога.

Активізуючи вивчення іноземної мови, доцільно дозволяти дітям допускати помилки, використовувати прийоми так званого інструментального навчання (розфарбовування, складання, наклеювання, вирізання тощо) із коментарями іноземною мовою, уникати повторення однакових видів діяльності, оскільки це призводить до втрати інтересу, заздалегідь готувати додаткові навчальні завдання для дітей, які працюють швидше і ефективніше за інших, застосовувати змагання у навчанні, забезпечити перебування дітей у мовному середовищі, розмовляючи якомога більше іноземною мовою, використовувати різні види ігор.

Серед основних проблем активізації вивчення іноземної мови в ЗДО виявлено недостатню сформованість пізнавальної самостійності і монологічного мовлення іноземною мовою дітей дошкільного віку; необхідність постійного мотиваційного забезпечення навчальної діяльності; недосконале технічне та матеріальне забезпечення процесу навчання; недостатній рівень готовності вчителів іноземної мови ефективно організувати навчальну діяльність дітей дошкільного віку.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі методів і форм, сприятливих для ефективного вивчення іноземної мови дошкільниками.

Список використаних джерел

1. Воронка Г.С. Англійська мова для дітей. Книга для вчителів та батьків. Київ : Логос, 2001. 96 с.
2. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Котенко, А. В. Соломаха [та ін.]. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 356 с.
3. Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку : книга для вчителя. К. : Шкільний світ, 2009. 160 с.